

**90 punkter
för regional samling
& hållbar utveckling**

**Liberalerna Västernorrland
Regionpolitiskt program 2022–2026**

Innehåll

Liberal vision för Västernorrland 2040	3
Vård & Omsorg	4
Sjukhus och slutenvård	4
Psyisk ohälsa	4
Primärvården – din nära hälsocentral och nya arbetsmetoder	5
Jämställd och jämlik vård – en fråga om frihet och rättvisa	6
Kroniker och multisjuka	6
Arbetsmiljö	7
Folkhälsa	8
Regional utveckling, företagande och innovation	9
Forskning & Innovation	10
Företagande & Utbildning	10
Kultur & Turism	11
Infrastruktur & Kommunikation	11
Kollektivtrafik - Din Tur	12
Klimat och Miljö	13
God ekonomisk hushållning	13

Liberal vision för Västernorrland 2040

Vi Liberaler strider för varje människas frihet. Det är ditt liv, och du ska kunna ta dig dit du vill – oavsett var du kommer ifrån, och vilka villkor du fick i starten. Idag växer klyftan mellan dem som har jobb, trygghet och alla chanser – och dem som saknar både hopp och möjligheter.

Liberalerna går till val 2022 på att överbygga den klyftan.

Liberalismen grundar sig på tilltron till människors förmåga och rätt att så långt det är möjligt själva bestämma över sina liv. Olika människor behöver olika förutsättningar för att nå sin fulla potential. Samhället har därför en viktig roll att ge människor tillräckligt stöd, ur ett individuellt perspektiv. Därför är utbildning och sociala frågor viktiga för liberaler. Ett stödjande samhälle ska däremot inte fatta beslut åt människor om det inte är absolut nödvändigt. Den inställningen skiljer liberalismen från socialistiska ideologier.

Västernorrland är rikt på resurser, såväl i form av människor som i form av naturresurser. Vi är en kraft att räkna med och det är hög tid att staten både ser och tar till vara våra resurser som finns på i våra städer, centralorter, landsbygd och glesbygd.

Västernorrland är ett fantastiskt län att leva i. Det vet vi Västernorrlänningar. Vi vill ha det bra här och vi vill bli fler. Det uppnår vi genom en regional samling för en ekonomisk, social och ekologiskt hållbar utveckling.

Tillsammans skapar vi utveckling. Vi räds inte framtiden. Vi Liberaler vill forma och leda den!

Annelie Luthman

Camilla Nilsson

Leif Palmberg

Lars Persson Skandevall

Vård & Omsorg

Rätt vård, i rätt tid, på rätt plats. Det är målbilden för Liberalernas sjukvårdspolitik för Västernorrland. Patienten ska ha makt och inflytande över vården. Därför är stärkt patientperspektiv kombinerat med stora inslag av valfrihet och mångfald viktiga delar i en liberal sjukvårdspolitik. Vården i vårt län präglas av för mycket byråkrati och mindre vård. Detta riskerar leda till en försämrad vårdkvalitet.

Vi accepterar inte den utvecklingen. Vården i Västernorrland ska utgå från individen. Vi menar att det ska vara enkelt att få kontakt med vården när du är orolig för din hälsa, att du ska få snabb kontakt med rätt del i vårdkedjan och att du ska ha rätt till en kontinuitet i dina vårdkontakter.

Sjukhus och slutenvård

Individen ska vara i fokus när vårdens struktur moderniseras. Liberalerna kommer alltid att arbeta för en sjukhusstruktur i länet som ger medborgaren bra, säker och tillgänglig vård var du än bor i länet. Därför anser vi att de tre sjukhusen i länet har sitt berättigande i olika former. Detta innebär att fokus och energi ska läggas på utveckling, inte avveckling.

Ambulanssjukvårdens utveckling, från enbart transport till tekniskt avancerad mottagning behöver fortsätta. Behandlingen börjar inte när man kommer till akuten, den börjar när ambulansen kommer.

Liberalerna vill:

1. Att Västernorrland ska ha tre sjukhus.
2. Utveckla samarbetet mellan sjukhusen i Norrland.
3. Vårdgaranti ska hållas inom alla områden.
4. Anställa fler vårdbiträden, så att den mer sjukvårdsutbildade personalens kunskaper används till rätt saker. Så får vi fler händer i vården, på rätt plats.
5. Att regionens administrativa överbyggnad ska minska.
6. Fler platser på patienthotell på samtliga tre orter med vårdstöd tillskapas.
7. Prioritera utveckling av rutiner, flöden och vårdkvalitet.
8. Ta ett helhetsgrepp över rehabiliteringen i länet. En utvecklad rehabilitering minskar återinskrivningar och den inneliggande vårdtiden för många patientgrupper
9. Stärka kompetensförsörjningen och kompetensutvecklingen, för att säkra en god kvalitet på vården i Västernorrland.

Psykisk ohälsa

Psykiska diagnoser är idag den vanligaste orsaken till sjukskrivning i Sverige. Den fysiska hälsan blir allt bättre samtidigt som den psykiska ohälsan ökar. Såväl kvinnor som män drabbas. Kvinnor rapporterar i stor omfattning att de lider av besvär med stress, ångslan, oro, ångest och sömnbesvär. Samtidigt är självmordsfrekvensen högre hos män än kvinnor. Det måste bli lättare att få hjälp med psykiska problem och i tid.

Liberalerna vill:

1. Att regionen satsar mer på psykiatrin i syfte att ge vård i tid framför allt i primärvården för att nå en mer personcentrerad vård.
2. Stärka och utöka samarbetet mellan regionen och länets kommuner om samarbete och samordning kring individer med psykisk funktionsnedsättning för att den enskilde ska få sina behov av hälso- och sjukvård samt socialtjänst tillgodosedda.
3. Införa en regional nollvision mot självmord. Spridning av kunskap om evidensbaserade metoder för att minska självmord måste bli bättre i alla regionens verksamheter.
4. Barn- och ungdomars psykiska hälsa ska sättas i fokus bland annat genom att erbjuda barn- och ungdomsentrén, som nu startar i Sundsvall, på fler orter i länet.
5. Uppgradera den psykiatriska slutenvården med utökad kompetens och forskning.
6. Införa en ätstörningsenhet i Västernorrland.
7. Stärka samarbetet mellan sjukvården och kommunerna gällande missbruksvård.
8. Etablera minst två beroendeenheter i Västernorrland.
9. Öka andelen vård i hemmet även för personer som lider av psykiska ohälsa, i stället för slutenvård. Dessa Specialistpsykiatriska omvårdnadsteam (SPOT) ska finnas tillgänglig i samtliga Västernorrlands kommuner.

Primärvården – din nära hälsocentral och nya arbetsmetoder

Hälso- eller vårdcentralen är den naturliga och första kontakten med vården i Västernorrland. I praktiken ser det dock annorlunda ut. I flera fall väljer patienten att kontakta akutsjukvården i stället för primärvården, eftersom tillgängligheten är bättre.

En utbyggd och utvecklad primärvård är därför mycket prioriterat för Liberalerna. Det ger en högre vårdkvalitet och en bättre resursanvändning. Att ha patienter på akuten och specialistmottagningar när det inte skulle behövas är samtidigt kostnadsdrivande.

I och med att allt fler lever längre måste också primärvården anpassas. Ett viktigt steg är fler äldrevårdsmottagningar inom primärvården för att förebygga och behandla ohälsa. Dessa är också viktiga för rehabilitering efter till exempel stroke och olycksfall.

Under innevarande mandatperiod har Liberalerna tagit strid för ökade satsningar på primärvården. Resultatet är en satsning på 100 miljoner kronor. Vi är stolta över att fått igenom detta, men inte nöjda. En fortsatt förstärkning krävs de kommande åren. Liberalerna ser mer resurser till primärvården som helt avgörande för att klara både hälso- och sjukvårdens utmaning och regionens ekonomi.

Liberalerna vill:

1. Öka tillgängligheten och öppettiderna på länets hälso- och vårdcentraler.
2. Öka tempot och i den digitala utvecklingen för en mer tillgänglig och bra vård. Inte i stället för fysiska kontakter utan där det är lämpligt och som komplement.

3. Inrätta och fortsätta utveckla en digital hälsocentral, i egen regi.
4. Förverkliga husläkarreformen på riktigt. Rätten till en fast vårdkontakt måste bli verklighet.
5. Att allmänspecialister måste få arbeta med rimligt antal patienter.
6. Satsa på en modernisering och effektivisering av vården där varje patient får rätt vård på rätt plats i rätt tid.

Jämställd och jämlik vård – en fråga om frihet och rättvisa

Vården måste se hela människan. För att få jämlik och jämställd vård behövs krafttag mot negativ särbehandling som beror på omedvetna attityder och okunskap. Bland personer som lever med olika funktionsvariationer är utanförskapet stort. Liberalerna vill att alla människor får lika bra vård och behandling. Alla ska kunna känna sig trygga i vården oavsett, kön, sexuell läggning, funktionsvariation eller etnisk bakgrund.

Liberalerna vill:

1. Utveckla mödravården och förlossningsvården genom teknik och samverkan.
2. Återupprätta den personliga assistansen. Alla människor är olika, och alla har rätt att vara med i samhället på lika villkor. En liberal funktionshinderpolitik handlar om att riva hinder, så att alla ska kunna bli sitt bästa jag. Vi kommer alltid att kämpa för den enskildes rätt till jämlik och bra vård oavsett vem du är.
3. Att kvinnors hälsa ska tas på allvar och säkerställas genom alla livets skeden, till exempel bättre vård vid samlagssmärta, förlossningsskador och depressioner vid förlossning, inkontinens och behandling i klimakteriet.
4. Höja vårdpersonalens kunskap om HBTQI.
5. Förbättra sjuktransporterna. Avtalen mellan vårdgivare och transportörer behöver ses över, följas upp och eventuellt förhandlas om för en bättre kvalitet på transporterna.
6. Ge personalen den kompetens och det stöd den behöver för att behandla alla patienter likvärdigt.

Kroniker och multisjuka

Alla de medborgare som är multisjuka eller kroniskt sjuka ska känna sig trygga med att få bra och regelbunden vård med fast vårdkontakt. Vår sjukvård behöver bättre hitta sätt att se hela människans hälsotillstånd, holistiskt, vilket ibland brister i den starkt specialiserade sjukvård vi driver idag. Här är det viktigt med ett tätt samarbete mellan patientföreningar, tjänstepersoner och politiker.

Liberalerna vill:

1. Att det ska råda valfrihet avseende primärvård även när du bor på särskilt boende.
2. Att kroniker ska ha rätt till en personlig kontakt i vården som kan samordna hela vårdbehovet så att man inte behöver upprepa sin sjukdomshistoria vid varje besök.
3. Utveckla formerna för nära vård vid demens för att inte förvärpa demenstillstånd. Vården behöver så långt som möjligt komma till patienten, inte tvärtom.

4. Bygga ut den palliativa vården så att den finns i alla länets kommuner.
5. Införa vårdteam i alla kommuner för att ge kroniker och multisjuka en nära vårdkontakt med bättre tillgänglighet och kompetens, inte minst i äldrevården.

Arbetsmiljö

Regionen är inte bara vårdgivare, utan också arbetsgivare. Totalt utförs drygt 5000 årsarbeten av personal anställda av Region Västernorrland. Under lång tid har arbetsvillkoren inom sjukvården varit ett sorgebarn. Liberalerna menar att det måste ske en satsning på vårdens personal, som till mycket stor del är kvinnor. Detta kräver gott samarbete mellan arbetsgivares och anställdas företrädare liksom ett mycket nära och gott ledarskap. Vi behöver dessutom ha i åtanke att de senaste årens pandemisituation tärt extra mycket på de anställda.

Liberalerna vill:

1. Att Region Västernorrland ska ha en bra personalpolitik och arbetsmiljö. Särskilt viktigt är detta inom vårdsektorn.
2. Att regionen ska uppgradera sin kompetens inom IT och Digitalisering och utveckla sin kapacitet att analysera och dra slutsatser av jämförelser med andra aktörer internationellt och nationellt.
3. Att administrationsbördan för vårdpersonal ska minska. Tiden för vårddokumentation behöver minska, så att mer tid används till patienter
4. Att kompetens- och fortbildningsatsningar sker utifrån behov i verksamhet och där man tar hänsyn till medarbetares önskemål.
5. Att ledning och styrning inom vården ska moderniseras och blir mer professionell.
6. Satsa på chefsutbildning till alla ledare inom vårdorganisationen. En chef med personalansvar ska ha ett rimligt antal underställda medarbetare.
7. Modernisera Region Västernorrlands lönepolicy, Vi behöver ha en individuell lönesättning som är väl underbyggd och möjliggör en lönekarriär.
8. Ta fram en långsiktig plan med målet att bli av med stafettberoendet. Den behöver inkludera en satsning på arbetsmiljö och kompetensutveckling för befintlig personal.
9. Att rätten till heltid också innebär rätten att orka jobba heltid. Idag går många ner i tid, eller börjar arbeta som stafettpersonal, för att arbetssituationen blivit ohållbar. Detta blir en kvinnofälla. Det vill Liberalerna inte medverka till. Den som vill jobba deltid ska självfallet också ha rätt till detta.
10. Öka antalet undersköterskor på länets vårdavdelningar så att sjuksköterskornas vårdkompetens tas tillvara på bästa sätt.
11. Höja undersköterskornas kompetens genom fler regionala YH-utbildningar så att undersköterskorna kan specialisera sig.
12. Anställa fler vårdbiträden, s.k. patientnära servicepersonal.

Folkhälsa

Barn och ungas idrottande har minskat kraftigt under pandemin visar en rapport från RF-SISU. Allra mest har idrottandet minskat i Västernorrland visar siffror som släpptes under tisdagen. Tappet motsvarar 23 %, att jämföra med det nationella snittet 13 %. Region Västernorrland utmärker sig med hög andel barn med övervikt och fetma. Dessutom vet vi att andelen dödsfall i länet orsakade av hjärt- och kärlrelaterade sjukdomar också är stor. Detta behöver tas på yttersta allvar.

Förebyggande vård är nyckeln till friskare befolkning. Ett aktivt långsiktigt folkhälsoarbete innebär ett medvetet och kontinuerligt arbete med att främja folkhälsa i länet.

Liberalerna vill:

1. Att det hälsofrämjande arbetet ska ske i nära samarbete mellan olika aktörer, till exempel skolor, idrottsförbund och föreningslivet i stort. Här behöver regionen vara motorn i maskineriet.
2. Att det ska råda fokus på livsstilsfrågor i livets alla skeenden, kombinerat med konkreta insatser. Vi vill utöka verksamheten för att på ett bättre sätt fånga upp äldre personer, exempelvis genom gratis hälsoundersökningar för 70- och 80-åringar.
3. Upprätta ett avtal mellan primärvård, kommunernas socialtjänst och förskolor för att säkerställa familjecentraler i länet. Vår målsättning är att det ska finnas minst en familjecentral i varje kommun. Detta ökar förutsättningarna för ett tryggt föräldraskap inte minst i områden med sociala utmaningar.
4. Ungdomsmottagningarna ska lyftas och få större utrymme genom att ökade resurser för öppethållande och tillgänglighet ska möta ungdomarnas behov i samarbete med Barn- och ungdomsentrén.
5. En god folkhälsa är viktigt för att förebygga fysisk och psykisk ohälsa. Regionen ska ha en central roll i samarbetet med kommuner och det civila samhället för att arbeta med förebyggande och tidiga insatser av olika slag.

Regional utveckling, företagande och innovation

Innovation och drivkraft har varit och är en av Västernorrlands styrkor. Här finns det gott om driftiga och framgångsrika entreprenörer inom olika verksamheter och branscher. Från Västernorrland når vi hela världen, vi har globala förutsättningar och idéer. Regionens tillväxt är beroende av att vårt näringsliv ges förutsättningar att konkurrera på en global marknad. Det kräver en tydlig, kreativ och långsiktig strategi för näringslivets utveckling, där bra idéer får möjligheter att växa. Det kräver att det offentliga innovationskapital riktas dit det gör mest nytta, till verksamheter som har förutsättningar att bidra till tillväxt och samhällsnytta.

Offentliga aktörer har möjlighet att minska näringslivets trösklar och bidra till fri konkurrens och en fungerande marknad. De offentliga inköpen ska inte vara omgärdade av byråkrati och orimliga krav, däremot så måste den offentliga upphandlingen och offentliga entreprenader bidra till näringslivets mångfald och vilja att gemensamt skapa tillväxt i regionen.

Trots att Västernorränningar upplevs som företagsamma och idérika så finns det flera personer som på grund av strukturella skillnader inte ges samma förutsättningar. Det finns fortfarande mängder av personer i vårt län som ser goda affärsmöjligheter där de verkar - men som inte anser att de har förmåga att starta och driva företag. De grupper som står längst från möjligheterna att delta i näringslivet på lika villkor är unga, kvinnor och utrikes födda. Liberalerna vill ge alla samma chans, på lika villkor.

Det regionala utvecklingsansvaret tillhör nu Region Västernorrland. Det innebär att det är regionens förtroendevalda som, i bred samverkan, har att forma bästa möjliga förutsättningar för en hållbar tillväxt och ett framgångsrikt näringsliv.

Vi Liberaler anser att ambitioner och driv i regionala frågor och processer behöver öka. I dag finansieras de satsningar som görs huvudsakligen genom att fördela statliga medel (de så kallade 1:1-anslagen) till projekt och företagsstöd. Liberalerna menar att regionen bör öka sitt anslag inom detta område, med särskilt fokus på förverkligande av den regionala utvecklingsstrategin, strategin för smart specialisering samt satsningar så att näringslivspolitikerna också når till personer och grupper på ett bättre sätt än i dag.

Västernorrland måste vilja mer. Det finns massor att utveckla och ingen tid att förlora!

Forskning & Innovation

Framtidens lösningar bygger på kunskap, forskning och innovation. Mittuniversitetet är Västernorrlands universitet. För Liberalerna är Mittuniversitetets utveckling starkt prioriterad. Parallellt finns också andra privata och offentliga forsknings- och innovationsmiljöer som utvecklas i regionen, samt även andra forskningsinstitut med betydelse för vår region. För Västernorrland är det mycket viktigt att ta tillvara och skapa synergier som stärker vårt län.

Liberalerna vill:

1. Stödja Mittuniversitetets utveckling både som lärosäte som dess forskningsmiljöer. Särskilt viktigt är att stärka samverkan mellan universitetet, näringslivet och offentliga aktörer, detta för att öka antalet gemensamma forskningsprojekt och inte minst näringslivets investeringar i forskning och innovation.
2. Verka för att fler utbildningsplatser tillförs Mittuniversitetet, samt att en ökad andel utbildningar genomförs på campus i stället för som distansutbildningar.
3. Utveckla Region Västernorrlands samverkansavtal med Mittuniversitetet, som en viktig pusselbit för både verksamhetsutveckling och hållbar tillväxt.
4. Positivt bidra till fortsatt strategisk expansion av statens forskningsinstitut RISE i Västernorrland.
5. Främja satsningar på privata och offentliga forsknings- och innovationsmiljöer i regionen genom exempelvis stärkt finansiering av dessa.
6. Ha en god samverkan med andra relevanta universitet och innovationsaktörer utöver Mittuniversitetet.

Företagande & Utbildning

Företagaren är Västernorrlands viktigaste tillväxtmotor. Hon eller han skapar arbetstillfällena som ger skatteintäkter och bidrar till regionens utveckling. Liberal politik är företagarpolitik. Goda idéer ska inte riskera hamna i en malpåse i en offentlig byrålåda och ökad konkurrens på lika villkor är bra för våra konsumenter och skapar fler företag och arbetstillfällena.

Liberalerna vill:

1. Att de offentliga verksamheterna konkurrensutsätts när vi kan se att det bidrar till ett ökat engagemang och minskade kostnader för samhället.
2. Se en fortsatt satsning på fler kvinnliga entreprenörer, och att företagsstöd fördelas rättvist mellan kvinnor respektive män. Jämställdhetsintegrering är ett viktigt verktyg i vår region.
3. Stödja samverkan mellan företag genom en regional klusterpolitik.
4. Förenkla regionens upphandlingar. En liten företagare ska inte behöva ha en verksamhet anpassad för en global marknad för att sälja ägg till en folkhögskola eller en vårdinrättning.
5. Involvera regionens näringsliv mer i kompetensförsörjningsarbetet. Det behövs praktikplatser, ökat stöd till handledare och fler branschspecifika utbildningar.

6. Att Västernorrland via god och gemensam samplanering mellan länets kommuner ska kunna erbjuda bra industrimark och ha snabba och säkra processer för etablering och utveckling av nya verksamheter.

Kultur & Turism

Kultur är viktigt. För avkoppling och underhållning. Tillgång till kulturaktiviteter ger också förståelse för vad det är att vara människa. Det ger empatisk förståelse, en känsla för demokrati och har visats ge goda effekter på människors upplevda hälsa. Kultur stimulerar kreativitet och intellektuell förmåga.

Vi vill fortsätta satsa på kulturen såsom konst, musik, film, teater och dans i länet. De fria kulturutövarna är viktiga och samarbete med dessa ska utvecklas.

Liberalerna vill:

1. Fortsätta satsa på vårt kulturarv i länet, från hällristningar till sågverksepok - och inte minst dra nytta av dragningskraften vårt världsarv Höga Kusten kan ge.
2. Säkerställa att alla barn i länet, oavsett levnadsvillkor och bostadsort, får ta del av en mångfald av kultur med en fortsatt satsning på kulturen såsom konst, musik, film, teater och dans i länet. Scenkonst Västernorrland bör ges ett samordningsansvar för kultur i skolan för att nå samtliga elever i grundskolan minst en gång.
3. Införa Kultur på recept, implementerat i hälso- och sjukvården. Kulturupplevelser och kulturaktiviteter kan ha en stor del i rehabiliteringen av många sjukdomar, inte minst psykiska, men kan i dagsläget vara en jämlikhet- och tillgänglighetsfråga.
4. Kulturella och kreativa näringar bidrar till både stärkt kulturliv och till en intressant hållbar tillväxt i Västernorrland. Näringens utveckling bör stödjas.
5. Regionen ska fortsätta utveckla besöksnäringen med marknadsföring internationellt och nationellt och i samklang med naturhänsyn.
6. Båtlivet ska öka genom att ha välkomnande gästhamnar med hög service. Detta ska ske i samarbete inom regionen med kommunerna längs kusten.
7. Fisketurismen och den inhemska fiskenäringen har mycket stor potential i länet och ska premieras före storskaligt trålfiske. Även fisket i älvar och insjöar behöver utvecklas, till exempel genom utökade fiskvandringar.

Infrastruktur & Kommunikation

Friheten att leva är även en frihet att resa. I Västernorrland är idag bilen en förutsättning för att kunna leva ett fritt liv. Samtidigt är det viktigt att minska resandets påverkan på miljö och klimat. En modern och funktionell kollektivtrafik i Västernorrland är därför viktig. För både näringslivet och enskilda är tillgången till nationella och internationella kommunikationer mycket viktiga. Västernorrland har alltför ofta och alltför länge prioriterats ned när nationella satsningar har gjorts. Det måste bli ett slut med det. Kvaliteten på vägar, järnvägar och annan infrastruktur i länet måste höjas kraftfullt.

Det enklaste sättet att minska resandet är att göra resan onödig. Kan du sköta ditt jobb, gå en webbutbildning eller koppla upp ditt företag direkt mot internationella marknader.

Bredband från hemmakontoret minskar behovet av resande. För att det ska bli möjligt i hela Västernorrland krävs en hållbar digital infrastruktur i form av utbyggd bredbandskapacitet.

Liberalerna vill:

1. Att det snarast byggs ett dubbelspår längs hela ostkustbanan. Ett dubbelspår mellan Stockholm och Sundsvall- Härnösand främjar hela länets transporter och utveckling.
2. Att sårbarheten i de norra regionernas tågtrafik åtgärdas. I dag står tågen tidvis stilla med inställda avgångar och förseningar som följd. Vid upphandling måste regionen säkerställa tillgänglighet och punktlighet.
3. Utveckla samverkan med övriga län och intressenter i Norrland för att få en väl fungerande tågtrafik som kan tillgodose behovet både av persontransporter samt handelns och industrins behov av godstransporter.
4. Påskynda utvecklingen av logistiklösningar i länet för ökade möjligheter att kombinera olika trafikslag på ett optimalt och miljövänligt sätt.
5. Rusta upp Ådalsbanan även efter Västeråsby. Detta ska ske i samarbete mellan flera närliggande län och Trafikverket.
6. Klimatinvestera i till exempel tåg, elbussar, cykelbanor och laddstolpar, så att de kommer många till del.
7. Öka samfinansieringen av underhållet på länets vägar, då detta inte är tillfredsställande och behöver nå en snar förbättring.
8. Se en satsning på internationella avgångar, för att t ex få avgångar direkt till Frankfurt eller Köpenhamn från Västernorrland
9. Att hela länet ses som en gemensam arbetsmarknad. Än mer idag efter pandemin då vi sett att många yrken kan lägga delar av arbetstiden digitalt. Länet behöver en bättre infrastruktur som till rimlig peng och bra tillgänglighet gör det möjligt att pendla sträckor på 5–10 mil även utan bil.
10. Fortsätta utbyggnaden av Bredband i hela Västernorrland. Bredband är idag en självklar del av en hållbar infrastruktur och en förutsättning för levande landsbygd.

Kollektivtrafik - Din Tur

Att kollektivtrafiken utformas så att det är enkelt, bekvämt, ekonomiskt och ett självklart val i konkurrens mot bilen. Särskilt utmanande är det för orter utanför tätorterna där det upplevs krångligt, osmidigt och tar lång tid.

Liberalerna vill:

1. Att Arbetsspendling ska styra regionens kollektivtrafikplanering.
2. Att en skatteväxling med länets kommuner som innebär att en gemensam kollektivtrafikplanering sker i en gemensam myndighet ska utredas. Här ska tas hänsyn till tätorter, landsbygd, inland och kust så väl som skolskjutsar och arbetsspendling.
3. Att enhetspriser ska eftersträvas inom respektive pris-zon, lågpris under mindre

frekventa restider, barn-ungdomspriser samt pensionärspriser som gör att bussen alltid är det bästa alternativet och plustrafik med flexibla hållplatser. Vår förhoppning är att dessa förbättringar skall bidra till minskat bilåkande och ökat bussåkande med ett mervärde för alla, även för de som bor utanför tätorterna.

Klimat och Miljö

Vårt län är en del av världen som både har historiska miljösynder som måste hanteras och utvecklingsmöjligheter som ger grön energi till framtidens energiintensiva satsningar. Vi Liberaler i Västernorrland vill förstärka vårt läns möjligheter att vara en pådrivande del av de nödvändiga åtgärder som krävs för ett hållbart svar på klimat- och miljöutmaningarna.

Liberalerna vill:

1. Fortsätta att förstärka arbetet med att åtgärda gamla miljösynder. Kvicksilvertunnor i havet och giftig industrimark måste hanteras. Därför behövs ett förstärkt samarbete med länsstyrelsen och Naturvårdsverket.
2. Skapa en regional klimatfond. Syftet är att med en sådan göra det enklare och snabbare att utveckla det regionala gröna utvecklingsarbetet. Initiativet ska kunna användas både i samverkan mellan Mittuniversitetet och regionen och entreprenörer/företag och regionen.

God ekonomisk hushållning

En förutsättning för att sjukvården och regionens övriga verksamheter ska ha en långsiktig stabil och positiv utveckling är att det finns en god kontroll på den ekonomiska utvecklingen, och ett politiskt ledarskap som kan göra nödvändiga och riktiga prioriteringar. Liberalerna kommer inte medverka till att regionens ekonomi äventyras.

Liberalerna vill:

1. Att region Västernorrland ska ha en god ekonomisk hushållning och en ekonomi i balans.
2. Att den regionala skattesatsen inte ska höjas.
3. Se en regional administration som utmärks av effektivitet och ändamålsenlighet. Där det går skall administrationen minskas för att öka resurserna till vården.
4. Trycka på att det är viktigt med förtroende för den kompetens regionens medarbetare har, verksamheten ska därför präglas av tillitsbaserad styrning.